N°. 269 1838.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag en Maandag 11 en 12 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten November.

Bij eene ordonnantie in den *Moniteur* geplaatst, worden de beide wetgevende kamers tegen den 17den december aanstaande bijeen geroepen.

Men herinnert zich dat er nu omtrent eene maand geleden, gesproken werd om de bijeenkomst tegen het einde van november te bepalen; sedert scheen men besloten om dezelve op den gewonen tijd, den 2Osten december, bijeen te roepen; maar de ministers de opening zoo vroeg mogelijk wenschende, hadden nog eene vervroeging van acht dagen verkregen; zij hoopten nu dat de voorbereidende arbeid nog voor het eind van december zou kunnen afgehandeld en welligt ook reeds het adres van antwoord gestemd zijn. Vele lieden zijn intusschen van meening dat de discussie van het adres zeer onstuimig zal zijn, zoo dat het wel 10 of 15 januarij kon worden eer het aangenomen was. Waarschijnlijk zouden daarbij ter spraak komen al de belangrijke kwestien die zich in den tijd sedert de vorige zitting hebben opgedaan; binnenlands: de hervorming op de wet van de verkiezingen, de crisis der spoorwegondernemingen, en voorts het vroegere vraagstuk van de conversie der rente; omtrent de buitenlandsche aangelegenheden zou men zeker van de ministers inlichtingen vragen over hunne houding in de gespannen staatkunde tusschen Rusland en Engeland; men zou den loop der handelingen van het ministerie in de Mexikaansche kwestie, die blijft duren zonder tot een resultaat te leiden, willen weten; dan zal nog het hollandsch-belgische vraagstuk ter spraak komen; eindelijk zal de blijvende critieke toestand van Spanje aan de voorstanders der interventie, gelegenheid geven om nieuwe gronden tegen de tegenwoordige staatkunde van Frankrijk, opzigtelijk zijnen zuidelijken nabuur, in het midden te brengen. Men verwacht [illegible] uit dat het [illegible] tenlandsche [illegible] betreft, weinig inlichtingen zal geven, op grond dat redenen van staat beletten, om zich over nog hangende kwestien uit te laten. Of zulks de talrijke oppositie van allerlei kleur in de kamer zal te vreden stellen, valt te betwijfelen; en onder die omstandigheden vermeent men, dat het ministerie veel zal moeten doorstaan, indien het al aan hetzelve gelukt zich staande te houden.

— De heer *Dupin* heeft gisteren een onderhoud van omtrent een uur met den koning gehad.

— Een der dagbladen verzekert dat de heer *Odillon Barrot* er van zou afgezien hebben, om naar het presidentschap van de kamer te staan. De mededinging zou derhalve alleen tusschen de heeren *Guizot* en *Dupin* zijn, doch het lijdt voornit weinig twijfel dat de laatste niet wederom de groote meerderheid voor zich heeft.

— Men zegt dat de heer *Montalivet* reeds bevelen gegeven heeft, om de ministeriele leden uit te noodigen van zich acht dagen voor de opening der kamers, te Parijs te laten vinden, ten einde het bestuur zich met hen over de middelen zou kunnen verstaan, om aan de oppositie weêrstand te bieden.

— De *Moniteur* houdt heden een aantal benoemingen in de regterlijke magt.

— De ministeriele bladen vermelden, dat de gabarre *la Sarcelle*, die de Haïtische zaakgelastigden van herwaarts naar Port-au-Prince heeft overgebragt, bij hare terugkomst drie millioenen fr. aan boord zou krijgen, door het Haïtisch gouvernement beschikbaar gehouden tot tenietmaking van een deel zijner schuld. Dat berigt was reeds voor eenige dagen onderhands ter beurze bekend; en een der wisselagenten zocht al de verkrijgbare aandeelen der Haïtische leening op te koopen, hetgeen den koers spoedig met 20 fr. verhoogde.

— Men beklaagt zich dezer dagen sterk in de hoofdstad over het getal der met het naderend wintersaizoen toenemende diefstallen.

— Uit Toulon schrijft men dat het getal werklieden die aldaar aankomen om naar Algiers te worden overgevoerd, dagelijks toeneemt en dat het gouvernement bij de vaster wordende rust in het gewest, bij de toevloeijing van kapitalen en het getal voor den arbeid geschikte lieden, niet langer aarzelen moest, met de toewijzing van landerijen aan de nijverheid.

— Uit Spanje heeft men heden geen latere tijdingen. Alleen blijkt het, uit de nadere berigten van gisteren, dat er tusschen de constitutionele autoriteiten te Madrid en den generaal *Narvaez* juist geen misverstand bestond; maar dat er op rekening van den generaal [illegible] kwade geruchten liepen, hetgeen de gezegde autoriteiten [illegible] om den generaal daarover regtstreeks te onderhouden; [illegible] onderhoud liep [illegible] af.

— De fransche rente was op de beurs van heden tot rijzing gestemd; men meende dat de ordonnantie van de bijeenroeping der kamers niet vreemd was aan die stemming. De notering was heden (8 November): 5 pCt. 110,35; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 102; St. Ardoin 18; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den November.

Uit Petersburg wordt geschreven, dat de commissie, welke in het begin van 1837 door den keizer naar Tiflis gezonden was, om gepaste veranderingen in de administratie der provincien over den Caucasus te ontwerpen, hare werkzaamheden geëindigd heeft en in genoemde hoofdstad is teruggekeerd.

In brieven uit Rusland worden de geruchten, als voedde keizer *Nicolaas* krijgszuchtige oogmerken, ten stelligste wedersproken, met bijvoeging, dat noch onder de talrijke regementen der garde, noch onder die welke in de provincien aan de Oost-zee gekantonneerd zijn, eenige de minste beweging wordt opgemerkt.

— Uit Berlijn schrijft men, dat de Berlijner-Potsdammer-spoorweg, thans nu zij voltooid is door het publiek druk gebruikt wordt. Men had eene proef genomen, om den spoorweg met lantaarns te verlichten, ten einde ook des nachts van denzelven te kunnen gebruik maken en deze proef was naar wensch geslaagd.

— Tot de oogoperatie van den Hanoverschen kroonprins schijnt nu stellig besloten te wezen, en de noodige schikkingen daartoe zijn reeds gemaakt. H. M. de koningin zal, gedurende den winter, hetzelfde paleis met haren zoon betrekken, ten einde hem hare moederlijke zorgen onafgebroken te kunnen wijden.

— Men spreekt hier thans weder van eene nieuwe leening, die het oostenrijksch gouvernement voornemens is te willen aangaan, en beweert dat het krediet van dat land daardoor niet in het minst zal lijden, uit hoofde van de uitgebreide hulpbronnen die het bezit.

— Volgens berigten uit Rome van den 27sten october meende men daar, dat het aan geen twijfel meer onderhevig was, dat de vreemde troepen den Kerkelijken Staat weldra verlaten zouden. Van den oostenrijkschen kant was men verzekerd van de gezindheid des keizers, om zijne troepen terug te trekken. Uit Frankrijk zag men met verlangen het antwoord op de deswege gedane stappen te gemoet. (Naar de berigten uit Frankrijk kan men intusschen de ontruiming van Ancona nog bij lang niet als zoo zeker aanmerken.)

Volgens de berigten uit Napels tot den 25sten october, namen de uitbarstingen van den Etna op Siciliën eer toe dan af. Aardbevingen had men er sedert het laatst van september niet meer gevoeld.

— Te Weenen waren den 2den november genoteerd: 5 pCt. Met. 107¾; 4 pCt. 100; 3 pCt. 81¾; Bankactien 1464½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den November.

Bij besluit van Z. M. is tot burgemeester der stad Middelburg benoemd jhr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*, en tot burgemeester van Weesp mr. *J. Schimmel*.

— Op den 5den dezer is Z. K. H. de Erfprins in welstand te Stuttgart aangekomen en heeft de aldaar in het koninklijk slot voor Hoogstdenzelven gereedgemaakte vertrekken betrokken. Te Stuttgart is ook op deszelfs terugreis uit Italie, gearriveerd Z. D. de hertog *Bernard* van Saxen-Weimar met deszelfs zoon, Prins *Frederik*.

— De notaris te Amsterdam, mr. *J. Fabius*, is als zoodanig door Z. M. eervol ontslagen.

— Op eene daartoe gedane vraag om inlichting » of de bewaarders der hypotheken verpligt zijn ambtshalve inschrijving te nemen

voor onbetaalde kooppenningen van onroerende goederen, voorkomende in acten, welke vóór 1 October zijn verleden, doch op of na dien dag ter overschrijving worden aangeboden," is van wege het hoofd-bestuur beslist:

1°. Dat gelijk in het algemeen de strekking der transitoire wet is, om de op onroerende goederen klevende regten of lasten, ook die welke volgens de vorige wetgeving zonder dadelijke inschrijving van kracht waren, tot hunne conservatie aan de formaliteit der inschrijving op de hypotheek-registers te onderwerpen, zoo ook de bedoeling van art. 34 der transitoire wet is, dat de vóór de invoering der nieuwe wetgeving geborene priviligien, om daarvan het effect te kunnen genieten, op de registers der hypotheken zullen moeten worden ingeschreven, zoo dat het eerste gedeelte van art. 2108 van het wetboek *Napoleon* te dien opzigte als vervallen kan worden gerekend, en het privilegie niet langer kan geacht worden geconserveerd te zijn door de eenvoudige overschrijving van dien titel.

2°. Dat echter de inschrijving van het privilegie op de hypotheek-registers, door deze verandering, voor den houder nog meer van belang zijnde dan onder de vorige wetgeving, de hypotheek-bewaarders zich niet kunnen ontslagen achten van ambtshalve inschrijving, welke bij het opgemelde artikel is gelast, maar veeleer daartoe nog stipter gehouden zijn.

3°. Dat de inschrijving op de nieuwe registers wel moet plaats hebben in den vorm, voor de hypotheken voorschreven, maar dat het regt zelf, hetwelk wordt geconserveerd, in de registers der hypotheken, als een privilegie en als resulterende uit de bepalingen van het thans afgeschafte wetboek *Napoleon*, moet worden ingeschreven.

— Bij den boekhandelaar *A. van Hoogstraten* te 's Hage zien thans het licht twee circulaires van Z. Exc. den Minister van justitie, betrekkelijk de invoering der Nederlandsche Wetgeving, de eene dd. 25. September jl. gerigt aan de Ambtenaren van het openbare Ministerie bij de onderscheidene regterlijke kollegien en de andere dd. 26. September aan die regterlijke kollegien zelve.

De aanmerkingen, in de eerstgenoemde dezer circulaires vervat, moeten voornamelijk strekken tot bevordering der vooral in den aanvang zoo noodige eenheid in de behandeling van zaken en ter voorkoming der moeijelijkheden, die, bij den zoo belangrijken overgang van de oude tot de nieuwe wetgeving, zoo ligt zouden kunnen ontstaan.

De tweede circulaire van Z. Exc. den minister van justitie, gerigt aan alle regterlijke kollegien des rijks, strekt hoofdzakelijk om de aandacht dezer kollegien te vestigen op verschillende Koninklijke Besluiten, welke zoo in de jaren 1829 en 1830 als in dit loopende jaar genomen zijn tot regeling van sommige onderwerpen, den overgang van de oude tot de nieuwe wetgeving betreffende. Deze besluiten kunnen, met uitzondering van eenige, die hetzij door latere besluiten afgeschaft, hetzij in latere bepalingen opgenomen zijn, beschouwd worden, als nog bij voortduring derzelve toepassing vindende.

Na vervolgens ook de jongste reglementen over de eedsaflegging, titulature, discipline der practizijns en organisatie van de dienst der deurwaarders, enz., onder het oog der regterlijke kollegien gebragt te hebben, besluit Z. Exc. deszelfs aanschrijving met eenige voorschriften betreffende de regtszaken, met de Rijnvaart in betrekking staande, en deelt het formulier van eed mede, hetwelk zal worden bezworen door de leden van den Hoogen Raad, van de Provinciale Geregtshoven van Holland, Gelderland, Utrecht en Overijssel, de Criminele Regtbank in Holland, en de arrondissements regtbanken te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Gorinchem, Arnhem, Nijmegen, Tiel, Zutphen, Utrecht en Deventer, alle welke regterlijke kollegien tot de judicature in die zaken kunnen geroepen worden. — Indien er zich onverhoopt nog eenige zwarigheden mogten opdoen, zal men het departement van justicie steeds bereid vinden, om tot derzelver opruiming mede te werken.

— In de *Leydsche Courant* leest men het volgende:

„Den 7den dezer is aan 's Rijks museum van natuurlijke historie alhier andermaal de eer te beurt gevallen van door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken te worden bezocht. Zijne Exc. was vergezeld van den heer referendaris *Gevers*, en het bezoek had hoofdzakelijk de bezigtiging ten doel der vogelenverzameling, welke men nu eerst, ten gevolge der laatste vergrooting, die het lokaal des museums heeft ondergaan, op eene gevoegelijke wijze heeft kunnen uiteenzetten. Die verzameling schijnt dan ook in de hoogste mate de goedkeuring dezer aanzienlijke bezoekers te hebben mogen wegdragen, en tot de andere klassen der uitgebreide verzamelingen des museums in eene allezins gepaste verhouding te staan. Van heden af zal zij, op de gewone dagen en uren, insgelijks voor het publiek ter bezigtiging zijn opengesteld."

— De Keulsche dagbladen bevatten verscheiden besluiten van het koninklijk geregtshof aldaar, tot het daarstellen eener afzonderlijke kommissie van onderzoek wegens de jongste te Keulen gepleegde buitensporigheden.

De buitengewone turksche gezant *Reschid*-pacha is gisteren morgen van Brussel naar Parijs vertrokken, na den vorigen dag een gehoor bij vorst *Leopold* op Laeken gehad te hebben.

— De ministeriele *Indépendant* vermeldt, dat de ratificatien van het laatstelijk tusschen Belgie en Frankrijk gesloten handel- en zeevaarttraktaat te Parijs uitgewisseld zijn. Dit traktaat moet intusschen in Belgie nog eerst, voor zijne ten uitvoerlegging aan de goedkeuring der kamer onderworpen worden.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (9 November) genoteerd: Belg. 102; O. Met. 107; Sp. Ardoin 17⅝; Nap. r. 93¼; Rom. L. 101½; Certif. te Antw. 101. — Wisselk. op Amst. drie achtste pCt. verl. pap. en kont.; op Rott. ½ pCt. verl. kont.

Luidens de jongste uit Londen hier te lande ontvangen berigten, is er aan de hollandsch-belgische zaken in de laatste zes dagen niets gedaan; alles wachtte naar de nieuwe instructiën, welke graaf *Sebastiani* van Parijs gevraagd heeft, en welke nog niet aangekomen zijn. Wat er gebeuren zal, indien Frankrijk blijft weigeren met de voorstellen der overige mogendheden in te stemmen, kon nog niemand bepalen.

De *Times* van den 7den bevat in deszelfs bijzondere correspondentie uit Parijs van den 3den het volgende:

„De afdoening der Belgische questie, ofschoon langzaam vooruitgaande, schijnt een stap voorwaarts gedaan te hebben, wanneer ik, de sedert mijnen laatsten plaats gehad hebbende vorderingen met dezen naam mag bestempelen. Daar men overeen gekomen was, dat aan koning *Willem* de door Z. M. geëischte grensbepaling, (het groot-hertogdom Luxemburg en Venlo daaronder begrepen) zou worden toegestaan, werd bepaald, dat de door Belgie jaarlijks te betalen som op *f* 3,400,000 zou gesteld worden; maar toen dit besluit op het punt was van geprotocolliseerd te worden, weigerde Frankrijk daar in toe te stemmen, en zoo staat voor het tegenwoordige de zaak, tot niet geringe teleurstelling der overige groote Mogendheden, leden der conferencie, maar wel in het bijzonder tot groot misnoegen van den graaf *Pozzo*, die zich gereed maakte, voor eenigen tijd naar Parijs te vertrekken, doch Londen ongaarne zou verlaten, voor dat de belangrijke onderhandelingen, aan zijne ondervinding en bijzondere bekwaamheden toevertrouwd, eenige beslissende vordering hadden gemaakt.

— De taal door lord *Durham* in zijne jongste proclamatie aan de Kanadezen gevoerd, mishaagde niet slechts aan de ministeriele partij, maar scheen ook vele conservatieven, die vroeger zijne zijde gekozen hadden van hem te vervreemden. Men dacht te Londen, dat lord *Durham* met zijne familie over Montreal en Washington naar New-York zou reizen om zich aldaar aan boord van het linieschip *Malabar* naar Engeland in te schepen.

Het Fransche ministeriele dagblad *La Presse* behelst in deszelfs nr. van den 3 dezer, het volgende, naar wij meenen, belangrijke betoog over het *Hollandsch-Belgische vraagstuk*, hetwelk wij vooral daarom van gewigt oordeelen, omdat het met kennis van zaken schijnt geschreven te zijn, en ten andere de staatkunde, welke Frankrijk bij de laatstelijk te Londen gevoerde onderhandelingen, gevolgd heeft aan het licht brengt. Te betreuren is het, dat de verdediging der regten en van de eer des lands door de Nederlandsche regering, door hen, die den geest van het Fransche kabinet schijnen te verdedigen, voor hardnekkigheid wordt gehouden. Het is ligt te begrijpen, dat wij in dit, gelijk in zoo vele andere opzigten, met den inhoud en de strekking der redenering, geenszins kunnen instemmen.

HOLLANDSCH-BELGISCH VRAAGSTUK.

Tegen den 15 dezer maand is de opening van het Belgisch Congres bepaald. Reeds in zijne eerste zittingen, zullen er voorstellen aan hetzelve worden onderworpen tot de eindelijke beslissing van het geschilpunt, dat, sedert acht jaren, den oorlog tusschen de naburige staten, hangende doet blijven. Het is bekend, dat, ten gevolge der toetreding van koning *Willem* tot het verdrag der 24 artikelen, de gevolmagtigden der vijf bemiddelende mogendheden, eenige maanden geleden, andermaal te Londen bijeengekomen zijn, om eene laatste beslissing in deze zaak te nemen. Deze beslissing schijnt vastgesteld te zijn; het congres zal er binnen kort kennis van dragen.

Welke rol hebben Frankrijk en Engeland vervuld, in deze laatste vereenigingen der vertegenwoordigers van de vijf hoven? Welk lot is door de beslissing der Mogendheden aan Belgie beschoren? Dit zijn de twee vraagstukken, welke wij nu gaan onderzoeken. Om zulks met juistheid te doen, is het van belang den staat der beide partijen voor oogen te stellen, op het oogenblik van het staken der onderhandelingen, sinds 1831, op het ministerie van Buitenlandsche zaken gevoerd; juist en hunne vorderingen en hunne wederzijdsche regten te kennen, in een woord volkomen gevestigd te zijn op den grond, waarop zich de Mogendheden bevonden hebben, toen zij laatstelijk de beraadslaging over dit vraagstuk hebben hervat.

- Het verdrag der 24 artikelen, hetwelk de scheiding van Holland en Belgie bevestigde, loste de twee punten op, welke het onderwerp van verschil hadden uitgemaakt, namelijk het geschil nopens het grondgebied en dat betrekkelijk de schuld.

Wat het grondgebied aangaat, hetzelve was verdeeld als volgt: Luxemburg was tusschen de twee landen verdeeld, en de Koning van Holland bekwam een gedeelte der provincie Limburg, in vergoeding van den afstand in grondgebied, die uit deze verdeeling voortsproot. Hij behield bovendien den linker oever der Schelde; Maastricht en Venlo. Het beheer der wateren, die de beide, aldus verdeelde rijken doorstroomden, bood meer dan eene moeijelijkheid ter oplossing, aan. De Conferentie paste daarop de bepalingen toe van het traktaat van het Weener-Congres, betrekkelijk de vrije vaart op wateren en rivieren. Wat de scheepvaart op de Schelde aangaat, bestond er eene bijzondere beschikking; zij zou onder het toezigt van eene gemengde Commissie gesteld en onderworpen worden aan gelijke regten voor den handel der beide volken, zoowel als de scheepvaart der wateren gelegen tusschen de Schelde en den Rijn, loopende van Antwerpen naar den Rijn en vice versa.

Ook de schuld werd verdeeld. Holland en Belgie hadden, sedert derzelver vereeniging, eene schuld aangegaan, waarvan de jaarlijksche rente ƒ 10,100,000 beliep. Belgie bleef belast, om de helft dezer rente te dragen. Bovendien was er eene Austro-Belgische schuld, welke vóór de vereeniging was aangegaan, en waarvan de renten omstreeks ƒ 750,000 beliepen. Belgie nam dezelve voor zijne rekening. Ook was er eene andere schuld, ingeschreven op het grootboek van het Fransche keizerrijk, en die aanleiding gaf tot eene jaarlijksche rente van ƒ 2,000,000. Ook dezen last was Belgie verpligt alleen te dragen. Eindelijk, voegde het verdrag, bij de voorgaande [illegible] te voldoen had, nog die van ƒ 600,000, wegens de handels- en scheepvaart-voordeelen, welke Holland zou verleenen. In het kort, op het bedrag der schuld van de oude monarchie der Nederlanden, werd Belgie, voor zijn aandeel, met ƒ 8,400,000 bezwaard.

Nu bleef over de verevening van het amortisatie-sijndicaat. Hetzelve verrigtte met de Brusselsche bank de dienst van het rijks-kassiersschap in de Nederlanden. Het ontving de gelden uit de belastingen voortvloeijende; het voldeed de uitgaven, op daartoe door de regering uitgegevene mandaten. De door de conferentie bevolene verevening zou door kommissarissen, te dien einde door beide de partijen te benoemen, en die te Utrecht zouden bijeen komen bewerkstelligd worden. Daaruit kon geen nieuw bezwaar voor Belgie ontstaan, daar de som van ƒ 8,400,000 deszelfs geheel passif bevatte. Mogt er echter een actief uit deze verevening voortspruiten, zou hetzelve tusschen de beide landen verdeeld worden in de verhouding der gedurende hunne vereeniging opgebragte belastingen, naar de begrootingen, welke door de staten-generaal van het vereenigde koningrijk der Nederlanden waren ingewilligd.

Dit is den inhoud der 24 artikelen. Bij derzelver onderteekening, verklaarden de gevolmagtigden der vijf hoven, dat zij onherroepelijk waren.

Laten wij thans zien hoe dezelve door de partijen werden ontvangen?

(Het vervolg in het volgend Nommer.)

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Op den 20sten der vorige maand had te *Berlijn* de jaarlijksche overgang van het rectoraat der hoogeschool plaats, hetwelk dit jaar aan professor Müller werd opgedragen. In het afgeloopene jaar had de hoogeschool het verlies te betreuren van de hoogleeraren Bartels en Klenze; terwijl de buitengewone professor in de wijsbegeerte Hartig naar elders vertrok. Het aantal leeraars bij de hoogeschool bedroeg aan het slot van het vorig rectoraat, 50 gewone, 46 buitengewone en 38 privaat-onderwijzers, benevens zeven leeraars in de kunsten en talen. In de regtsgeleerde faculteit had eene promotie *honoris causa* plaats; in de geneeskundige faculteit 139, in de wijsbegeerte 10 en drie *honoris causa*. Het getal der ingeschreven studenten heeft in het winter-halfjaar 1670, en in het zomer-halfjaar 1616 bedragen; het getal hoorders bij de voorlezingen, steeg tot 2000 à 2100. Van de ingeschreven studenten behoorden er in het zomer-halfjaar 419 tot de theologische faculteit, 488 tot het regtsgeleerde vak, 373 aan de geneeskunde en 336 tot de wijsbegeerte. Dezelfde plegtigheid van den overgang des rectoraats had op den 31sten ll. te *Leipzig* plaats, bij welke gelegenheid de tegenwoordige rector, professor Steinacker, eene toepasselijke redevoering hield, en daarbij onder anderen het verlies nog betreurde, dat de hoogeschool in het voorjaar, door den dood des verdienstelijken Bülau, geleden had.

Noorwegen. — Een der leden van de wetenschappelijke commissie, uit Franschen, Zweden, Denen en Noorwegen zamengesteld, welke onlangs een togt naar de noordpoolstreken ondernam, schreef den 20sten Augustus ll. aan een zijner vrienden, den russischen gezant te *Hamburg*, von Struve, een verslag van den togt, waaruit wij het volgende zamentrekken: Op den 15den Julij voer het gezelschap van *Hammerfest* af, en zette aan boord der korvet *la Recherche*, koers naar *Spitsbergen*. De onder zorgelijke [illegible] begonnen vaart was zeer gelukkig. De groote ijsvelden zag men slechts in de verte en eerst digt bij de kust van *Spitsbergen* ontmoette men er van mindere uitgebreidheid. Acht dagen later deed zich een nieuw schouwspel voor: Als kerktorens spits toeloopende, met sneeuw bedekte ijsbergen, door sneeuwlagen omgeven; ijsvelden met kleinere bergen, telkens losrakende en met een geweldig geraas in zee stortende, welke laatste bedekt was met eene menigte walvisschen en zeehonden, benevens geheele scharen van vogels, hier en daar ook walvisschen, het water in de hoogte spuitende — deze waren de voorwerpen, die het gezelschap het eerste aantroffen bij het inloopen der diepe baai van *Spitsbergen*. De indruk dien het gezigt van het eiland zelf maakte was in het eerst grootsch, doch verloor weldra veel door de eenzaamheid en bijna levenloosheid der natuur op die hoog noorde en koude plek van den aardbol. Men vond er overblijfselen van schipbreuken, door russische zeevaarders geleden, die meest alle er bij omgekomen waren. Omstreeks twaalf of veertien dagen bleef het gezelschap op het eiland, zich bezig houdende met wetenschappelijke waarnemingen, bij het heerlijkste weder en den heldersten zonneschijn, die des middernachts zoo sterk was, dat men door een brandglas zwam konde ontsteken. Eerst op den dag van het vertrek viel er sneeuw. De schrijver van den brief bragt den nacht te voren op een bergtop door, waar men eene tent opgeslagen had, en welke berg als het hoogste punt voor de magnetische waarnemingen uitgekozen was. Bij het verlaten van den berg was er reeds twee voeten hoog sneeuw gevallen. Nimmer zag de schrijver *Spitsbergen* schooner dan op dat oogenblik; men meende als in de wolken te zijn; terwijl de zon, door eene zonderlinge weerkaatsing, als uit de lagere liggende sneeuwvelden scheen uit te stralen. De vrees van door de ijsschotsen, die zich reeds torenhoog voor de reede opstapelden, ingesloten te worden, deed met leedwezen besluiten om het anker te ligten; want dagelijks ontdekte men nog nieuwe zeedieren of planten; vooral waren de geologische waarnemingen van belang. Bij de terugvaart geraakte het vaartuig onder de ijsvelden, doch de wind was gelukkig niet sterk en het gelukte zich er door te werken. Aan een bezoek op het *Cherry-* of eigenlijk *Beeren-eiland* kon niet gedacht worden, daar de ijsschotsen de nadering ontoegankelijk maakten. Op den 12 Augustus bereikte de korvet *la Recherche* weder de haven van *Hammerfest*. Weinige dagen later deed een deel van de leden der commissie, en daaronder de schrijver, in drie sloepen, een togt naar de *Noordkaap*, die voor de matrozen, door het gestadig roeijen, zeer afmattend was. Op de eilanden waar men zich hier en daar moest ophouden, werd kennis met de Laplanders aangeknoopt, die de schrijver wel zeer behoeftig vond, maar niet op dien lagen zedelijken en physieken trap, als men hun toeschrijft. De sloepen voeren het eiland *Magero*, om, waarop de *Noordkaap* gelegen is, bezochten dit punt en keerden in acht dagen naar *Hammerfest* terug. Zoo als reeds elders gemeld werd, is deze wetenschappelijke expeditie voor een groot deel mislukt, omdat zij te laat in het jaargetijde ondernomen werd.

Frankrijk. — Op de voordragt van den minister voor het openbaar onderwijs is het lid van de Akademie der Wetenschappen en van de kamer der gedeputeerden, Flourens, tot hoogleeraar in de algemeene en vergelijkende physiologie bij den *Jardin des plantes* benoemd geworden. — De geneesheer van het gesticht van *Bicêtre*, te *Parijs*, F. Leuret, heeft de uitgave ondernomen van een voor de kennis van het zenuwstelsel belangrijk werk; het is getiteld: *Anatomie comparée du système nerveux, considéré dans ses rapports avec l'intelligence, comprenant la description de l'encéphale et de la moëlle rachidienne, des recherches sur le développement, le volume, le poids, la structure de ces organes chez l'homme et les animaux vertébrés; l'histoire du système gangleonaire des animaux articulés et des mollusques et l'exposé de la relation progressive de ces centres nerveux, et l'état des facultés instinctives, intellectuelles et morales.* De eerste aflevering van dit werk ziet te *Parijs* bij J. B. Baillière het licht, bevattende 15 bladen tekst in 8vo en een Atlas in folio van 4 bladen tekst en 8 gegraveerde platen, kostende met zwarte platen 12, en met gekleurde 24 fr. Met vier zulke afleveringen is het werk kompleet. — Van een ander groot anatomisch werk: *Anatomie pathologique du corps humain, ou description avec figures coloriées des diverses altérations morbides dont le corps humain est susceptible*, door J. Cruveilhier, Hoogleeraar in de pathologische anatomie bij de geneeskundige faculteit te *Parijs*, ziet reeds de 30ste aflevering het licht; kostende iedere afl. 11 fr.

Nederlanden. — Bij den boekhandelaar H. Nygh te *Rotterdam*, is, naar men verneemt, thans ter perse om op den 30sten te *'s Gravenhage* en op den 1sten December te *Rotterdam* te worden opgevoerd: *Oranje's wederkomst in 1813 herdacht*, tooneelspel in twee bedrijven door den Rotterdamschen dichter, den heer A. van der Hoop Jr. — Door Z. M. is aan den hoogleeraar bij de Leydsche hoogeschool J. G. S. van Breda, vergunning verleend, om, met behoud van zijnen post en rang als hoogleeraar, de betrekkingen te aanvaarden van secretaris der Hollandsche Maatschappij van wetenschappen te *Haarlem* en van directeur der Musea van Teylers Genootschap.

VERGADERING van het DEPARTEMENT *Breda*, der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, op Maandag den 12. November, des avonds ten 7 ure; ten huize van de Wed. L. Oers, op de *Groote Markt*.

Uitreiking van Eereprijzen, Spreker: De heer J. Hempelman. Zullende deze zamenkomst door toepasselijke MUZIJK en ZANG afgewisseld en besloten worden.

175ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Vijfde Klasse.

33ste Trekking.
N°. 14292, een premie van *f* 10,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *November*) waren genoteerd: Ned. W. S. 2½ pCt. 53 elf zestiende; dito 5 pCt. 101 zeven zestiende; Kansbill. 24⅝, een zestiende; Amort. Syndic. 4½ pCt. 95 drie achtste; Handelm. 173½, ¼; O. Indie 5 pCt. 99 negen zestiende; Ardoins 17¾, elf zestiende; Oude Russen 105¾; Braz. 78¾.

MAGAZIJN VAN GALANTERIEN.

De Ondergeteekende, van de Frankforter- en Leipziger-Miss, alhier gearriveerd, heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij alhier uitgepakt is, in *de Kroon*, bij den Heer VAN ALPHEN, en voorzien van een geheel nieuw ASSORTIMENT van GALANTERIE-WAREN, waaronder bijzonder uitmunten: zijden Parapluies voor Heeren en Dames, naar den laatsten smaak, à *f* 7,50; Cristal, geslepen en gegraveerd in alle kleuren en met goud versierde voorwerpen; Berlijnsch Zilver; bijzondere nieuwe voorwerpen in fer de Berlin, als: Nachtlampjes, Lichtschermen, Bloemen-Standaarts, Inktkokers, Kandelaars, enz. Thee-Broodmessen, eene nieuwe uitvinding, waarmede men geheel dun en egaal Brood kan snijden; Chinesche Breinaalden; Dames-tassen en Ridicules, als ook voor Kinderen; Zijden Heeren- en Dames-Handschoenen; Elastiek voor Handschoenen; beste Waschkaarsen (Boegies à le Etoil), à *f* 1,10 de 5 ons. Vuur- of Platina-Machines; alle soorten van Werk- en andere Dozen, met en zonder Speelwerk; Mandjes; Reiskassetten, sigarendozen; Portefeuilles, en alles wat tot dit vak behoort; alles tegen vaste en fabrieksprijzen. Hij beveelt zich zeer in de gunst van het geachte Publiek.

S. SCHARZMAN.

NB. Het MAGAZIJN zal geopend wezen Maandag den 12. dezer.

*** J. B. WALLACH, *DENTISTE* uit de residentie *'s Gravenhage*, is alhier aangekomen ter dienste van zijne Geabonneerden; ook is hij te spreken of te ontbieden, om over de gebreken van Mond en Tanden geraadpleegd te worden. Hij beveel zich inzonderheid aan, bij de genen, die verlangen KUNSTTANDEN ingezet te hebben, welke hij verzekert, dat volkomen als de natuurlijke voldoende zijn. Hij trekt ook KIEZEN of TANDEN, op eene bijzondere en behendige wijze, al ware het ook dat de kroonen er van weg zijn; zuivert voorts Tanten en maakt dezelve Ivoor Wit; plombeert ook holle Kiezen, en verrigt verder al wat tot dit vak behoort.

Is gelogeert op den *Haagdijk* wijk C, N°. 146 bij A. WALLACH.

NB. Hij zal Zondag den 18den dezer naar *Bergen-op-Zoom* vertrekken en aldaar eenige dagen gelogeerd zijn, bij LEMMERS *in de Kroon*.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

Provincie Noord-Braband. Agentschap te Breda.

AANBESTEDING VAN

SPIT- EN AARDEWERKEN,

mitsgaders leverantie en aanvoer van

STRAATMEST,

in de Domeniale Bosschen en Plantaadjen.

De AGENT van het DOMEIN te *BREDA*, zal, op Maandag den 19. November 1838, 's morgens om *tien* ure, ten Huize en Herberge van J. VAN ALPHEN, in *den Zandberg*, buiten de Ginnekenpoort der Stad *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek

AANBESTEDEN:

te weten:

LIESBOSCH.

1. *Perceel.* *a.* Het Omspitten en Egaliseren der *Aschdreef.*
b. idem van circa 4 bunders Grond in den 1sten en 2den *Liessenberg*.
c. idem van een gedeelte Dreef van den omloop tegen den 3den *Liessenberg.*
d. idem van 97,74 ellen Grond, in het perk den *Nieuwenakker*.

2. *Perceel.* De Leverantie van 375 kubiek ellen STRAATMEST, ten dienste van het *Liesbosch.*

3. *Perceel.* Het Aanvoeren van gemelde STRAATMEST, met het Bijrijden van eene gelijke hoeveelheid PLAGGEN of SLOOTAARDE.

MASTBOSCH.

1. *Perceel.* *a.* Het Omspitten der Dreef, beginnende aan het voorhekken op de *Hoeve* in het *Hout* en loopende tot *Balveld*.
b. iedem van een perceel ZAAILAND, op den *Trippelenberg*, groot 44,23 ellen.

2. *Perceel.* De Leverantie van 190 kubiek ellen STRAATMEST, ten dienste van het *Mastbosch.*

3. *Perceel.* Het Aanvoeren van gemelde STRAATMEST, met het Bijrijden van eene gelijke hoeveelheid PLAGGEN of SLOOTAARDE.

ULVENHOUTSBOSCH.

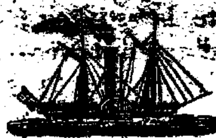
1. *Perceel.* *a.* Het Omspitten van [illegible] aan het *Denkendreefje*, [illegible]
b. idem van 3,08,57 ellen Grond, in het perk het *Nieuwland* aldaar.
c. idem van de Dreef aan de westzijde tegen dit perceel.
d. Het Maken van een KRUISDREEF, in het perk het *Heiveld*, in 't *Ulvenhoutsbosch*.

2. *Perceel.* De Leverantie van 150 kubiek ellen STRAATMEST, ten dienste van het *Ulvenhoutsbosch.*

3. *Perceel.* Het Aanvoeren van gemelde STRAATMEST, met het Bijrijden van eene gelijke hoeveelheid PLAGGEN of SLOOTAARDE.

De Algemeene en Bijzondere Voorwaarden van AANBESTEDING liggen ter lezing, ten Kantore van den *Agent*, en bij de *Plantaadjemeesters* van het *Domein*, bij wien ook nadere informatiën en aanwijzingen te bekomen zijn.

De AGENT van het Domein,
M. SMITS.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE [illegible] en
KONINGIN DER [illegible]
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJME-GEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
alle dagen 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar *'s Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te *'s Hage* bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afrijden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE.
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM.
NOVEMBER 1838.

Van Middelburg.			Van Rotterdam.
†Donderdag	15, 's morg.	8 uur.	[illegible] 7 uur.
†Zondag	18, »	5 »	[illegible] 6 »

NB. De overvaart op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Stroom-tegenstand, van langeren duur dan op de overige.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn te bekomen:

ALMANAKKEN voor 1839.

I.	[illegible]	*f* 3,00.
II.	PENELOPE, Taschenbuch [illegible]	» 3,00.
III.	URANIA, mit [illegible]	» 3,30.
IV.	ALMANACH de GOTHA	» 2,30.
V.	IMMERGRUN	» 3,50.
VI.	TASCHENBUCH der LIEBE und FREUNDSCHAFT	» 3,00.
VII.	DEUTSCHER-MUSENALMANACH	» 3,00.

Tevens is bij hen voorhanden:

NAPOLEON et ses contemporains, galerie de tableaux, représentant des traits d'Héroïsme, de Clemence, de Grandeur, de Courage et de Bonté; avec un texte, publié par AUGUSTE DE CHAMBURE; 1 fort volume 8vo . . . . *f* 11,60.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.